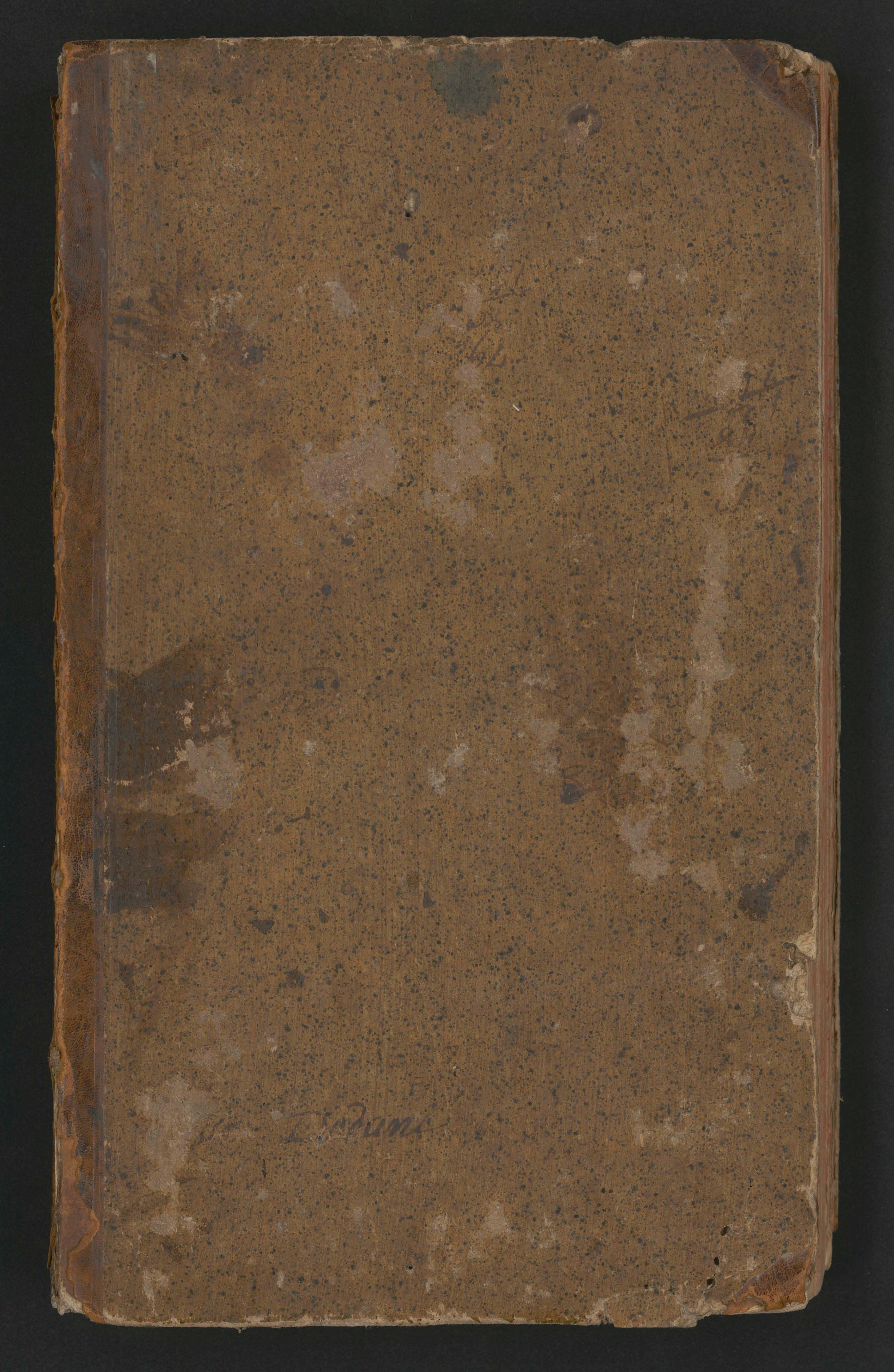
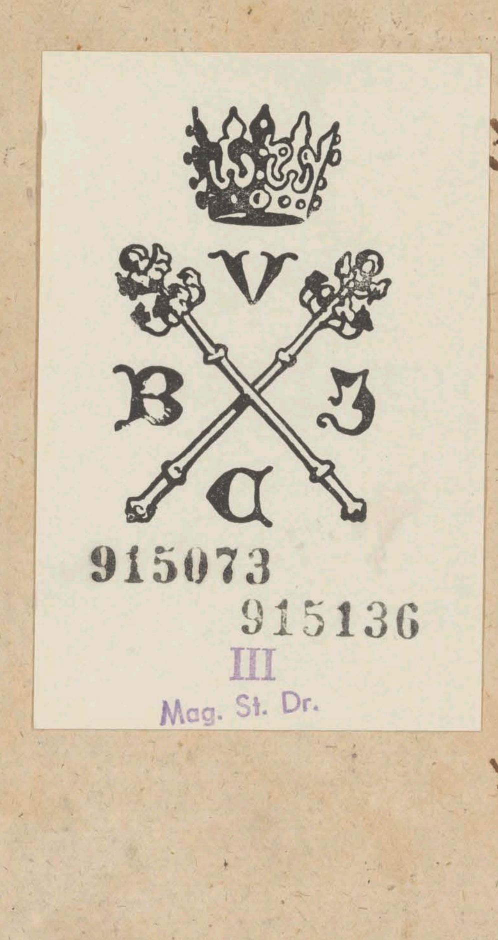

218

Ex Libris Nicolai

1776

DECLARATION.

L'issue de cette diéte peut servir à la nation Polonoise d'un temoignage évident, du desir sincère des trois Puissances voisines d'adoucir les maux infinis qui ont affligé la Pologne. Après que l'ambition des Grands dès la diéte de 1766 & les troubles & malheurs qui s'en sont suivis, avoient rendû si necessaires la garantie d'une de ces Cours & la cooperation des deux autres, elles se felicitent d'avoir pû faire servir leurs influences à mettre des fondemens solides à la constitution Polonoise. La Pologne a un gouvernement, elle commence à être veritablement libre, parceque le respect & l'execution des loix sont devenûs les fermes appuis de sa liberté. Independamment de cet avantage, la diete présente en remédiant à tous les abus, a établi l'ordre dans les finances, assuré le payement de l'armée & de l'état civil, & soulagé le tresor des charges dont l'acquittement commençoit à devenir si difficile. Avec le même zele pour le bien public, les Etats assemblées se sont appliqués à préscrire de justes bornes aux differentes jurisdictions, qui par leur independance, ne pouvoient dans l'état actuel des choses, qu'exciter des troubles & favoriser les dissentions.

DEKLARACYA.

Zakończenie tego Seymu może służyć Narodowi Polskiemu za dowod oczywisty szczerey chęci Trzech Dworow Sąsiedzkich, do ulżenia niezmiernych nieszczęśliwości, ktoremi Polska dotąd była zasmucona. Gdy ambicya możnieyszych iuż od Seymu 1766. zawieruchy y nieszczęścia, ktore potym iey były skutkiem, wymogły potrzebę Gwarancyi iednego z tych Dworow, a kooperacyą dwoch drugich, winszuią sobie, że ich influencye mogły się stać użytecznemi do założenia fundamentu stałego Konstytucyi Polskiey. Ma teraz Polska Rząd swoy, poczyna bydź prawdziwie wolną, ponieważ uszanowanie, y exekucya Praw zostały Filarami niewzruszonemi iey wolności. Oprocz tego Dobra Seym teraźnieyszy wszystkim bezprawiom zaradzaiąc, ustanowił porządek w percepcie y expensie publiczney, ubespieczył żołd Woyska y Stanu Cywilnego, y uwolnił Skarb od tych wydatkow, ktorych uskutecznienie zaczynało okazywać się tak trudnym. Z rowną gorliwością dla uszczęśliwienia publicznego, Stany Zgromadzone przykładały się do opisu sprawiedliwych obrębow rożnym Juryzdykcyom, ktore przez ich independencyą nie mogły w stanie teraźnieyszym rzeczy, tylko wzniecać zamieszania y powiększać niezgody.

Après un tel ouvrage dont l'utilité ne peu échapper qu'aux fanatiques, aux partiſans intereſſés de l'ancien Gouvernement féodal & aux perſonnes dont les lumieres & connoiſſances ne ſauroient s'élever jusqu'à la comparaiſon du tems paſſé à la ſituation actuelle de la Pologne, après un ouvrage enfin, auquel independamment du bien qui en reſulte pour la Republique, les Puiſſances voiſinées attachent tout l'interêt de leur propre paix & harmonie, les Sous-ſignés ont ordre de declarer le plus ſolemnellement au noms de leurs Cours, que non ſeulement elles maintinedront de toutes leurs forçes la forme du Gouvernement; mais qu'elles regarderont auſſi comme ennemis de la patrie & du repos public, tous ceux qui par leurs inſinuations ſiniſtres ou des démonſtrations chercheroit à éluder & affoiblir des loix, du maintien des quelles dependent & le bien être preſent de la Pologne & toute ſon éxiſtence future. Ces puiſſances éſperent de la ſageſſe & de l'experience de la Nobleſſe Polonoiſe, que loin de ſe laiſſer ſeduire encore un fois par les factieux qui l'ont deja entrainée à ſa perte, elle ſentira l'avantage de l'égalité, attribut d'une liberté bien entendue, & qu'elle voudra encore ſe penêtrer combien dans l'état actuel de la Pologne l'ordre & l'execution des loix dans l'interſtice des diétes, ſont inſeparables de la conſervation de la Republique. C'eſt à cet objet ſalutaire, que ſe ſont conſacrées toutes les peines des Sous-ſignés & des bien-intentionés qui ont partagé leur travail. Les dietes, boulevards de la liberté Polonoiſe, reſteront toujours

Po takim dziele, ktorego użyteczność nie może bydź zadyſputowaną, chyba przez Fanatykow, przez Partyzantow intereſſowanych dawnego Rządu prawie anarchicznego, y przez Oſoby, ktorych światło y wiadomości nie mogą ſię wynieść do porownywania czaſu przeſzłego z teraźnieyſzym ſtanem Polſki, po takim dziele nakoniec, na ktorym oprocz uſzczęśliwienia ztąd wynikaiącego dla Rzplitey, Mocarſtwa Sąſiedzkie zaſadzaią cały intereſs ich właſney ſpokoyności y harmonii, niżey podpiſani maią rozkaz oświadczyć iako nayuroczyściey imieniem Dworow ſwoich, że nie tylko one utrzymaią wſzyſtkiemi ſiłami ſwemi Konſtytucyą teraźnieyſzego Seymu, ale też, będą mieć za nieprzyiacioł Oyczyzny y ſpokoyności publiczney tych wſzyſtkich, ktorzyby przez inſynuacye ſwoie przeciwne lub przewrotne tłumaczenia ſtarali ſię te Prawa uchylać lub one oſłabiać, od ktorych utrzymania zawiſła pomyślność teraźnieyſza Polſki, y cała iey iſtność przyſzła.

Te Mocarſtwa ſpodziewaią ſię od mądrości y doświadczenia Szlachty Polſkiey, że zamiaſt, żeby ieſzcze raz dała ſię uwieść duchem fakcyi, ktory iuz ią do zguby przyprowadził, uczuie korzyść rowności, iako przymiot Wolności dobrze rozumianey, y razem będzie przeświadczoną, że w ſtanie teraźnieyſzym Polſki porządek y exekucya Praw między Seymem a Seymem ſą nieoddzielne od konſerwacyi Rzplitey. Do tak zbawiennego celu były poświęcone wſzyſtkie ſtarunki niżey podpiſanych y dobrze myślących, ktorzy wſpolnie z niemi pracowali. Seymy iako

intactes. Les changemens passés n'ont porté que sur le pouvoir de la puissance executrice, à la quelle a été donné une autorité tutelaire, si necessaire pour la proprieté & sureté des citoyens. Cette Puissance executrice ne deviendra j'amais despotique. L'interêt des Cours alliées est essentiellement attaché à la liberté de la Pologne. C'est ces Puissances qui en sont garantes à la nation, & elles ne doutent pas que la forme du gouvernement Republicain & independent ne soit plus en sureté avec cette garantie, qu'avec celle de quelques petits particuliers qui se sont avisés de s'en signer & de s'en appeller les défenseurs.

Fait à Varsovie ce 4. Novemb. 1776.

Twierdze Wolności Polskiey zostaną na zawsze nienaruszone. Odmiany zaś poczynione, nie ściągaią się, tylko do władzy mocy wykonywaiącey, ktorey dana iest powaga Praw strzegąca, tak potrzebna dla własności y beśpieczeństwa Obywatelow.

Taż moc wykonywaiąca nigdy nie stanie się despotyczną. Jnteress Dworow Sprzymierzonych iest nayściśley złączony z Wolnością Polską.

Te to Mocarstwa gwarantuią ią Narodowi, y nie wątpią, że Forma Rządu Republikantskiego y niedependuiącego, daleko bardziey ubeśpieczoną będzie przy takowey Gwarancyi, a niżeli przy tey, ktorey obrońcami kilka partykularnych osob podpisać się, y mianować domyśliło się.

(Signé)

Le C. de STACKELBERG.

Le B. de REVICZKY. BENOIT.

76

N. 50

Stuhrusitkiego

Kolossy choc naytrwartsze Czas niszczy

z Serc Kolossu w Potomkach= daleki+

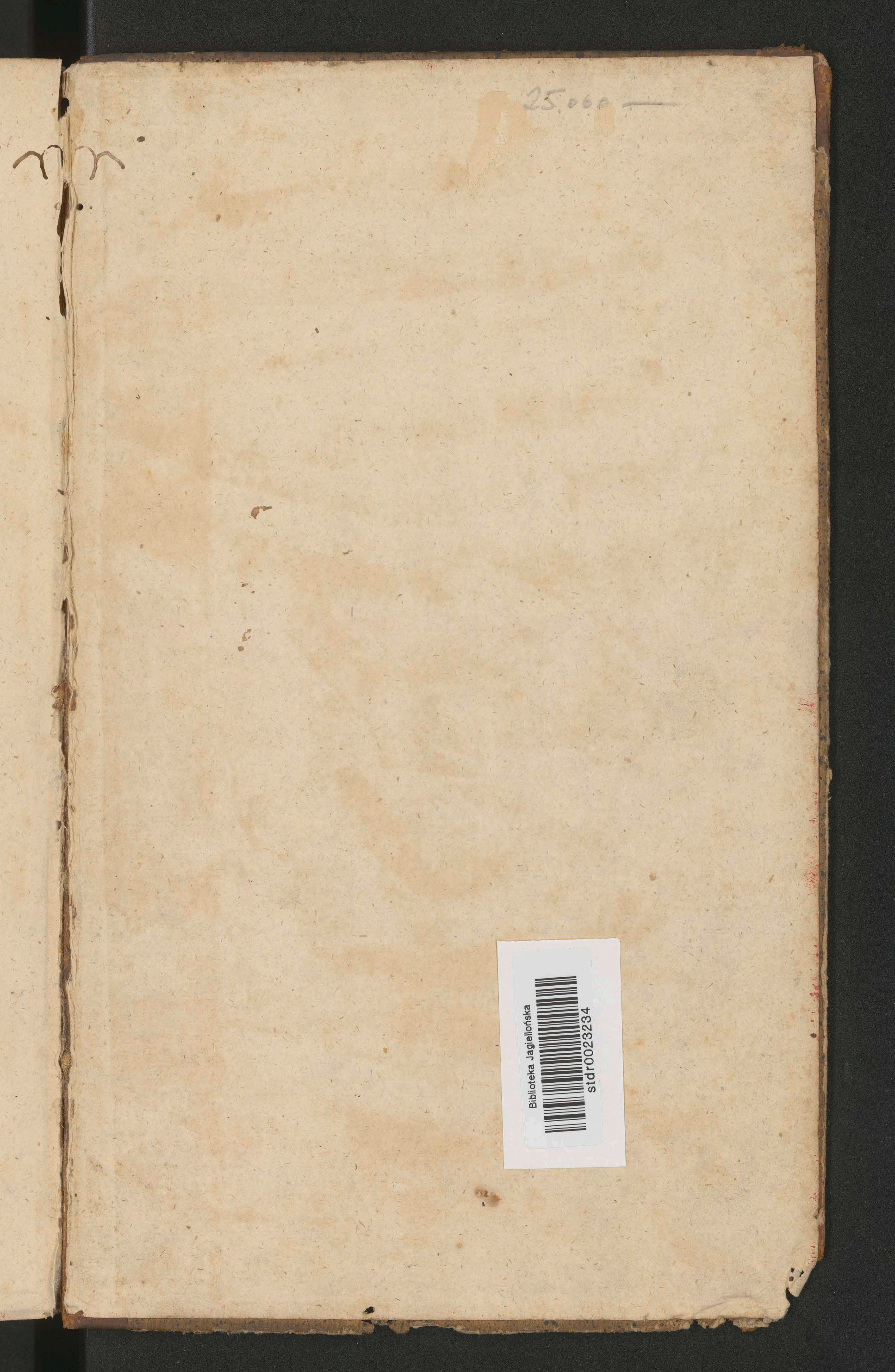
nie obało wieli-

Pamięcy y wdzięcznosci dla naszego Krola

Ktorego Uszczęśliwiac Narod była wola,

1790.

Jan. dedani. kupiec. wina. wengerskiego. Dieb.[illegible]

25.000 —
Biblioteka Jagiellońska
stdr0023234

